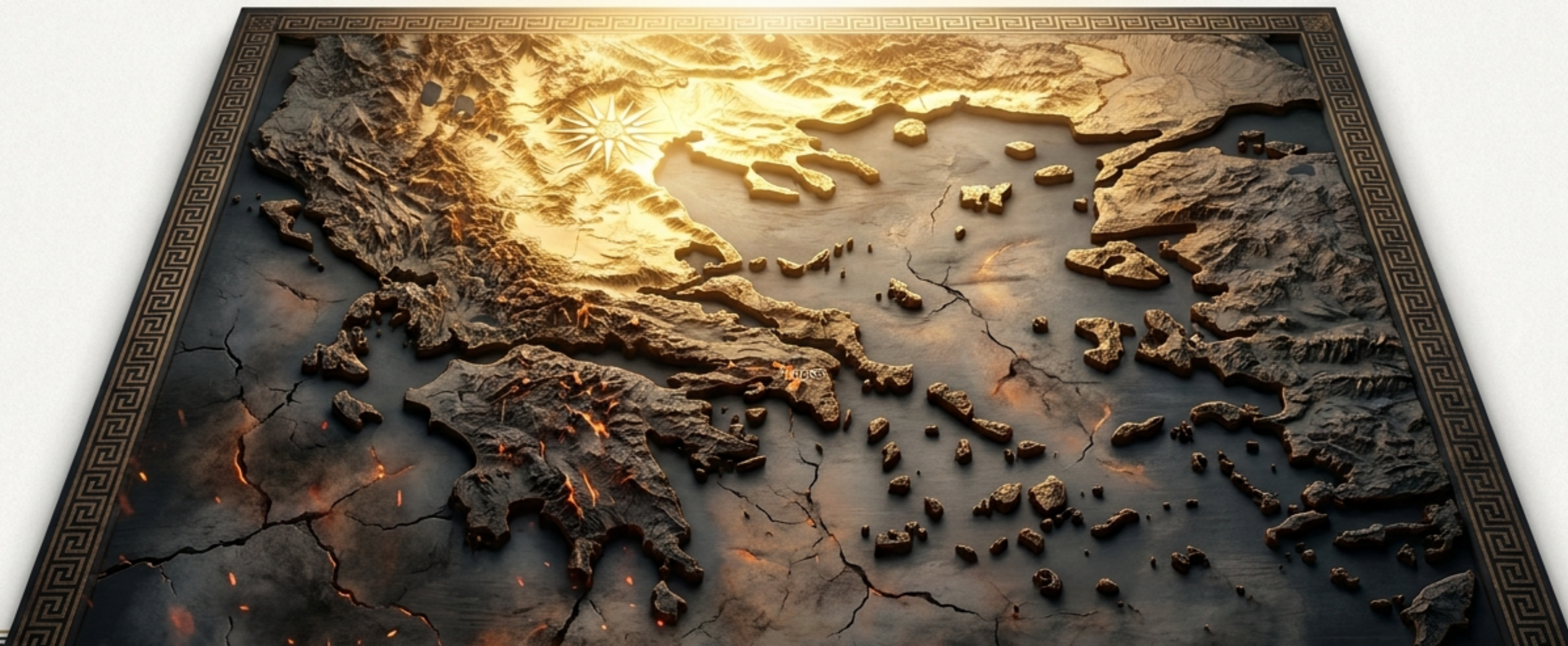

Από το Χάος στην Αυτοκρατορία

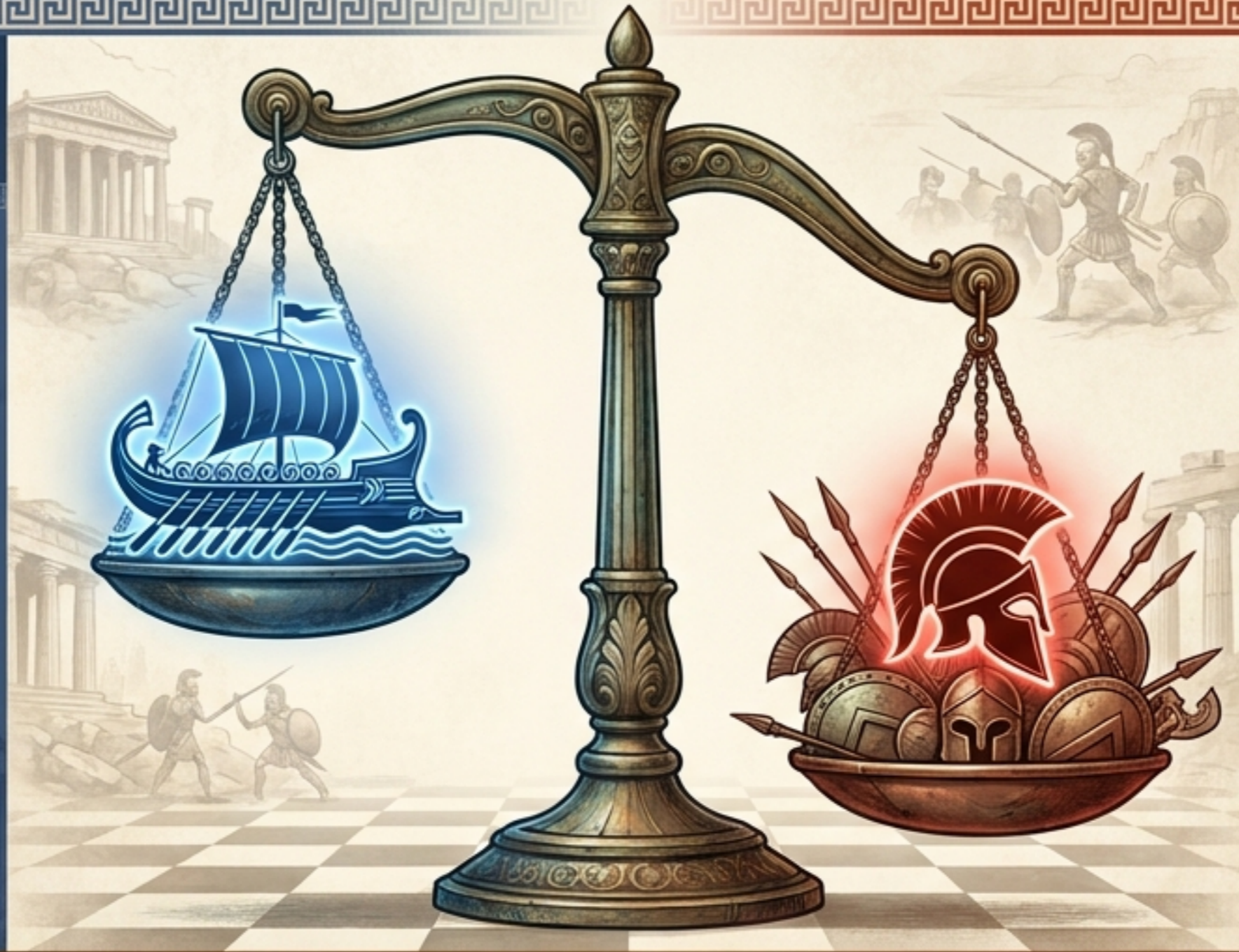
Η πτώση του Νότου, η άνοδος της Μακεδονίας και ένα έγκλημα που άλλαξε την Ιστορία (431 - 336 π.Χ.)

Η Σύγκρουση Δύο Κόσμων: Ο Πελοποννησιακός Πόλεμος (431-404 π.Χ.)

ΑΘΗΝΑ - Η Θαλασσοκρατορία

- Πολίτευμα: Δημοκρατία (ανοιχτή κοινωνία).
- Δύναμη: Ανίκητος στόλος, κυριαρχία στο Αιγαίο.
- Στόχος: Επέκταση κυριαρχίας.
- Στόχος: Επέκταση κυριαρχίας.

ΣΠΑΡΤΗ - Η Χερσαία Δύναμη

- Πολίτευμα: Ολιγαρχία (κλειστή, στρατιωτική κοινωνία).
- Δύναμη: Απόλυτη κυριαρχία του πεζικού στη στεριά.
- Δύναμη: Απόλυτη κυριαρχία του πεζικού στη στεριά.
- Στόχος: Φόβος για την αυξανόμενη δύναμη της Αθήνας.

Η σύγκρουση ήταν αναπόφευκτη. Δύο αντίθετες κοσμοθεωρίες παγιδεύτηκαν σε έναν πόλεμο 27 ετών.

Η «Αυτοκτονία» του Ελληνικού Νότου

Ο Λοιμός των Αθηνών (430 π.Χ.)

Μια μολυσματική ασθένεια χτυπά την πολιορκημένη Αθήνα. Ο σπουδαίος Περικλής πεθαίνει. Επικρατεί πανικός και αναλαμβάνουν ακραίοι δημαγωγοί.

2

Η Σικελική Καταστροφή (415-413 π.Χ.)

Ο Αλκιβιάδης πείθει τους Αθηναίους να εκστρατεύσουν στη Σικελία. Η φιλοδοξία οδηγεί στον απόλυτο όλεθρο: «Όλα χάθηκαν» (Θουκυδίδης).

1

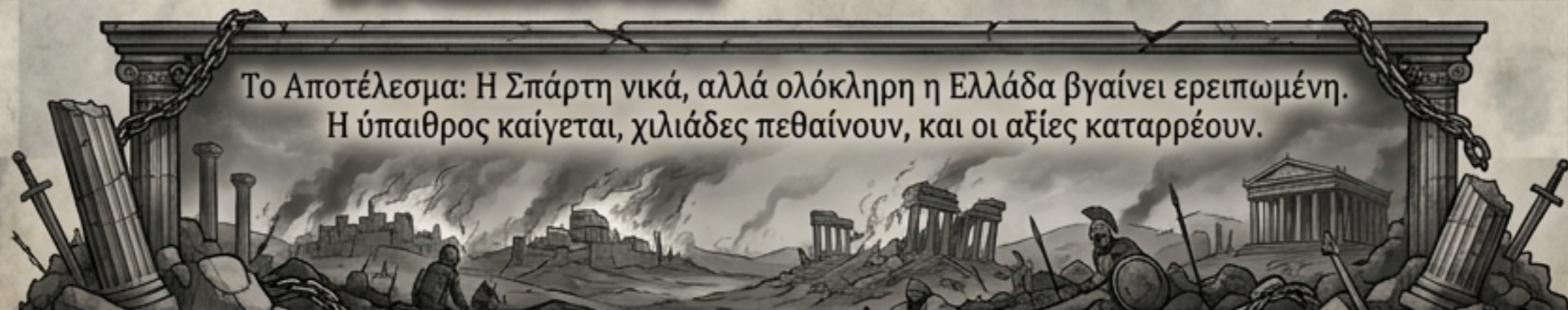
3

Αιγός Ποταμοί (405 π.Χ.)

Η χαριστική βολή. Με περσικό χρήμα, ο Σπαρτιάτης Λύσανδρος φτιάχνει στόλο και συντρίβει την Αθήνα.

Το Αποτέλεσμα: Η Σπάρτη νικά, αλλά ολόκληρη η Ελλάδα βγαίνει ερειπωμένη. Η ύπαιθρος καίγεται, χιλιάδες πεθαίνουν, και οι αξίες καταρρέουν.

Το Παιχνίδι της Ηγεμονίας: Ποιος θα κυβερνήσει τα ερείπια;

Ισχύς/Ηγεμονία

Η Αποτυχία της Σπάρτης

Η Σπάρτη επιβάλλει σκληρές ολιγαρχίες (π.χ. Τριάκοντα Τύραννοι στην Αθήνα). Ο Σπαρτιάτης βασιλιάς Αγησίλαος προσπαθεί να πολεμήσει στην Ασία, αλλά οι Έλληνες επαναστατούν.

Η Αναλαμπή της Θήβας

Οι Θηβαίοι Πελοπίδας (Ιερός Λόχος) και Επαμεινώνδας συντρίβουν τους Σπαρτιάτες στα Λεύκτρα (371 π.Χ.) και στη Μαντίνεια (362 π.Χ.).

ΑΚΡΙΣΙΑ (Χάος)

Ο Επαμεινώνδας σκοτώνεται. Καμία πόλη δεν μπορεί να κυριαρχήσει. Ο Ξενοφών γράφει ότι στην Ελλάδα πλέον βασιλεύει η απόλυτη σύγχυση.

Ο Μυστικός Κυρίαρχος: Τα Περσικά Νομίσματα

Ό,τι δεν κατάφεραν οι Πέρσες με τα όπλα, το πέτυχαν με τη διπλωματία και τον πλούτο τους. Εκμεταλλευόμενοι την εξάντληση των Ελλήνων, έγιναν οι διαιτητές της Ελλάδας.

Η Ανταλκίδειος Ειρήνη (386 π.Χ.)

Το σχέδιο του Πέρση βασιλιά (Ειρήνη του Βασιλέως):

1. Οι ελληνικές πόλεις της Μικράς Ασίας ανήκουν στην Περσία!
2. Οι υπόλοιπες ελληνικές πόλεις παραμένουν αυτόνομες και διχασμένες.
3. Όποιος διαφωνεί, θα αντιμετωπίζει τον περσικό στρατό.

Το Μήνυμα: Η διχόνοια έκανε τους Έλληνες μαριονέτες. Χρειαζόταν απεγνωσμένα μια δύναμη για να τους ενώσει.

Εν τω μεταξύ στον Βορρά: Ένας Γίγαντας Ξυπνά

Για αιώνες, οι Μακεδόνες ζούσαν απομονωμένοι στον βορρά, διατηρώντας παραδοσιακούς θεσμούς όπως η βασιλεία και πολεμώντας συνεχώς για να αποκρούσουν βάρβαρους γείτονες (Ιλλυριούς, Παίονες). Αυτή η σκληραγώγηση τους έκανε τρομερούς πολεμιστές.

- 1. Ο Αλέξανδρος Α': Βοηθά τους Έλληνες κρυφά στους Περσικούς Πολέμους και οργανώνει το ιππικό.
- 2. Ο Αρχέλαος (413-399 π.Χ.): Ο μεγάλος αναμορφωτής. Μεταφέρει την πρωτεύουσα στην Πέλλα, χτίζει δρόμους, οχυρώνει το κράτος.
- 3. Η Πνευματική Άνθιση: Προσκαλεί σπουδαίους καλλιτέχνες, όπως τον ζωγράφο Ζεύξι και τον τραγικό ποιητή Ευριπίδη (που γράφει εκεί τις Βάκχες).

Η Μακεδονία έπαψε να είναι απομονωμένη.
Ήταν έτοιμη να αλλάξει τον κόσμο.

Φίλιππος Β': Ο Αρχιτέκτονας της Αυτοκρατορίας

Τίτλος:
Βασιλιάς της Μακεδονίας
(γενν. 382 π.Χ.)

Διπλωματία:

Max

Στρατηγική:

90%

Πανουργία:

Max

- **Ο Επιζών:** Γνώρισε δολοφονίες μέσα στην οικογένειά του από παιδί. Έμαθε να επιβιώνει και να ελίσσεται. Παραμέρισε τον ανιψιό του αναίμακτα για να πάρει τον θρόνο.
- **Ο Πανούργος Διπλωμάτης:** Ο ρήτορας Δημοσθένης προειδοποιούσε την Αθήνα: «Είναι φοβερός στην εκμετάλλευση των περιστάσεων, άλλοτε υποχωρώντας και άλλοτε απειλώντας.»
- **Ο Οραματιστής:** Κατάλαβε ότι η Μακεδονία έπρεπε να αναδιοργανώσει ριζικά τον στρατό της για να επιβιώσει.

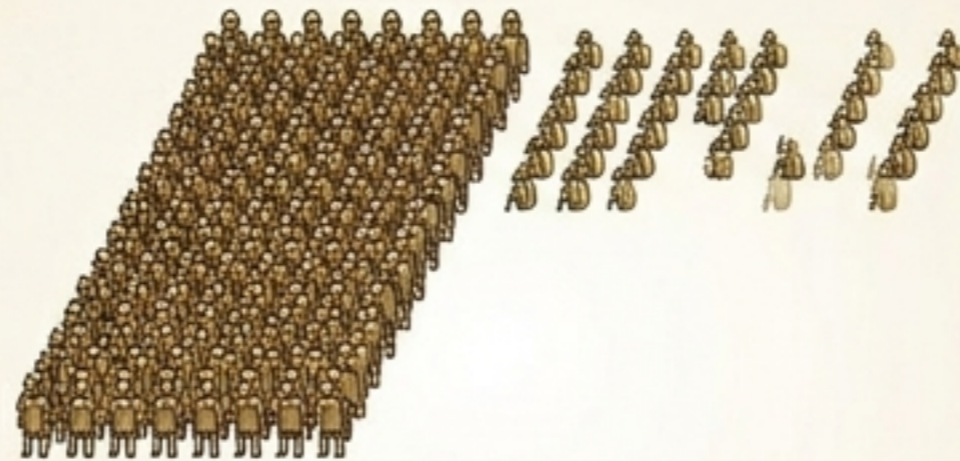
Η Στρατιωτική Επανάσταση: Η Εξέλιξη της Φάλαγγας

Κλασικός Οπλίτης (Νότος)

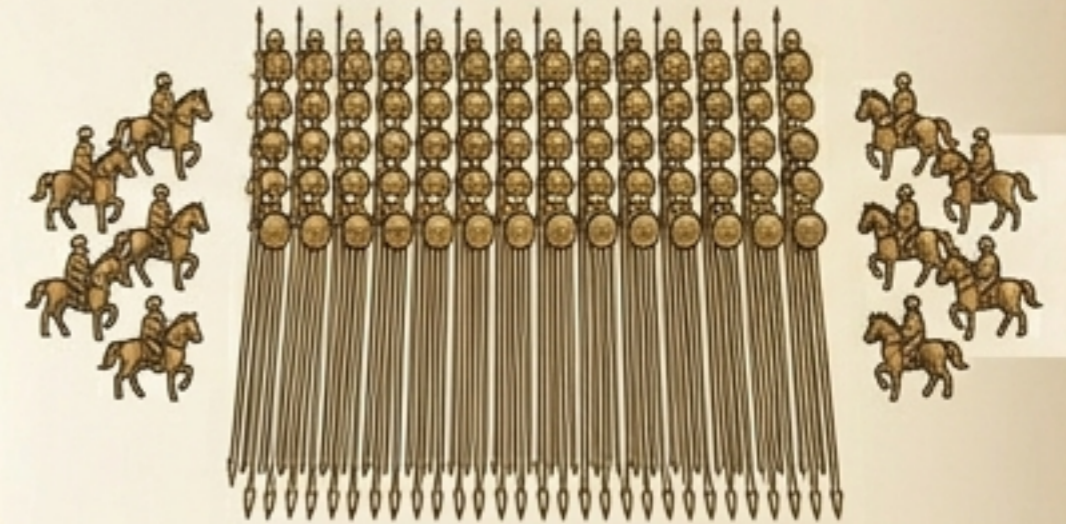
- **Όπλα:** Μεγάλη ασπίδα, κοντό δόρυ.
- **Τακτική:** Παράλληλη, μετωπική σύγκρουση. Βαριά και δυσκίνητη.

Η Λοξή Φάλαγγα (Θήβα - Επαμεινώνδας)

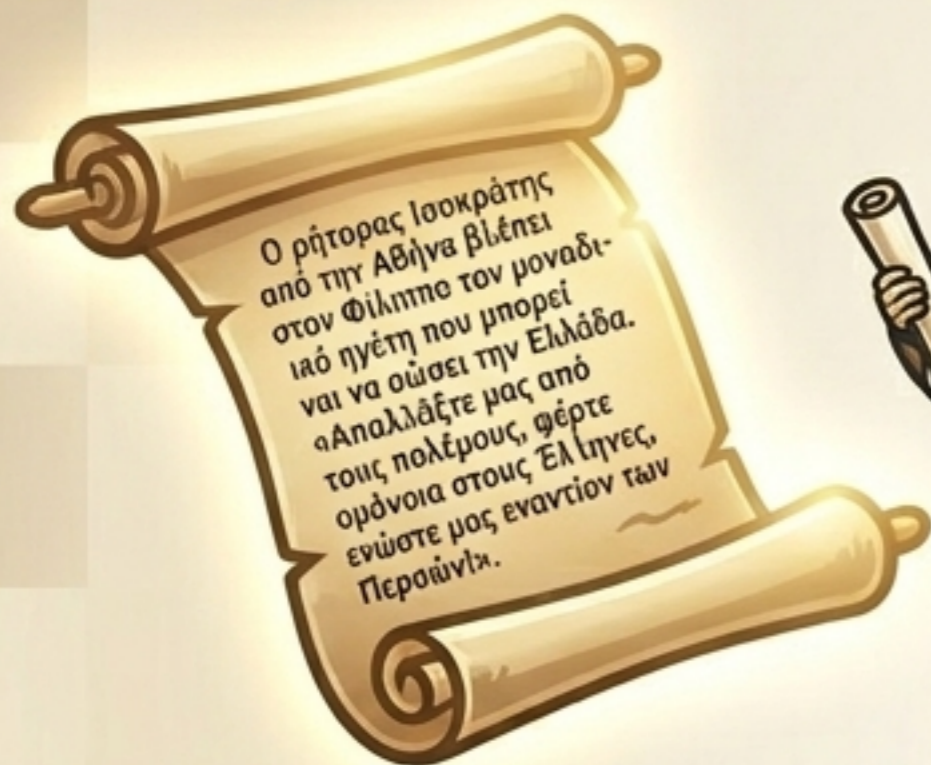
- **Καινοτομία:** Συγκέντρωση τεράστιας δύναμης (βάθος 50 ανδρών!) στην αριστερή πτέρυγα για να σπάσει σπάσει γρήγορα τον εχθρό. Την μελέτησε ο Φίλιππος.

Η Μακεδονική Φάλαγγα (Φίλιππος Β')

- **Όπλα:** Η **Σάρισα** (ένα τεράστιο δόρυ έως 6 μέτρα), μικρότερη ασπίδα.
- **Το Κινούμενο Φρούριο:** Επιστράτευσε αγρότες και ποιμένες. Τα δόρατα προεξείχαν, δημιουργώντας έναν αδιαπέραστο τοίχο.
- **Συνδυασμός:** Πρόσθεσε πολιορκητικές μηχανές, ελαφρύ πεζικό και το περίφημο Μακεδονικό Ιππικό για κυκλωτικές κινήσεις.

Διπλωμάτης και Κατακτητής: Τα Δύο Πρόσωπα της Εξουσίας

Ο ρήτορας Ισοκράτης από την Αθήνα βλέπει στον Φίλιππο τον μοναδικό ηγέτη που μπορεί να σώσει την Ελλάδα. «Απαλλάξτε μας από τους πολέμους, φέρτε ομόνοια στους Έλληνες, ενώστε μας εναντίον των Περσών!».

Η Συμβουλή (Ο Διπλωμάτης)

Ο ρήτορας **Ισοκράτης** από την Αθήνα βλέπει στον Φίλιππο τον μοναδικό ηγέτη που μπορεί να σώσει την Ελλάδα.

«Απαλλάξτε μας από τους πολέμους, φέρτε ομόνοια στους Έλληνες, και ενώστε μας εναντίον των Περσών!»

Η Επέκταση (Ο Κατακτητής)

Πριν ενώσει τον Νότο, ο Φίλιππος εξασφαλίζει τη βάση του:

- Συντρίβει τους βόρειους εισβολείς (Ιλλυριούς).
- Καταλαμβάνει τα ορυχεία χρυσού της περιοχής.
- Κυριαρχεί στη Θεσσαλία, εντάσσοντας το θεσσαλικό ιππικό.
- Μπαίνει ως πρωταγωνιστής στο Αμφικτιονικό Συνέδριο των Δελφών.

Το Τέλος μιας Εποχής: Η Μάχη της Χαιρώνειας (338 π.Χ.)

Η Αφορμή: Ο Φίλιππος περνά τις Θερμοπύλες με πρόσχημα ένα ιερό ζήτημα των Δελφών. Αθήνα και Θήβα, νιώθοντας τρόμο, ενώνουν τους στρατούς τους για να τον σταματήσουν στη Χαιρώνεια της Βοιωτίας.

Το Αστέρι Γεννιέται:
Επικεφαλής του ιππικού που δίνει το τελειωτικό χτύπημα είναι ο γιος του Φιλίππου, ο **Αλέξανδρος**, μόλις 18 ετών!

Ο Ελιγμός: Ο Φίλιππος εφαρμόζει υποχωρητική κίνηση, ξεγελά τους Αθηναίους, και σπάει την παράταξή τους.

Η μάχη αυτή σήμανε τον οριστικό μαρασμό των ανεξάρτητων πόλεων-κρατών. Ο Νότος είχε πλέον υποταχθεί.

Το Όνειρο της Ένωσης: Το Συνέδριο της Κορίνθου (337 π.Χ.)

- Ο Φίλιππος δεν καταστρέφει την Αθήνα. Αντίθετα, συγκαλεί όλους τους Έλληνες στην Κόρινθο.
- **Η Απόφαση:** Όλες οι ελληνικές πόλεις-κράτη ενώνονται σε μια μεγάλη συμμαχία.
- Ο Φίλιππος ανακηρύσσεται αρχηγός (Ηγεμών) όλης της Ελλάδας.
- **Μοναδική Εξαίρεση:** Η Σπάρτη αρνείται να συμμετάσχει, επιλέγοντας την απομόνωση.

Ο Σκοπός της Ένωσης: Μια πανελλήνια εκστρατεία εναντίον της Περσικής Αυτοκρατορίας για εκδίκηση και δόξα. Όλα ήταν έτοιμα...

Δράμα στο Βασιλικό Ανάκτορο

Ενώ ο Φίλιππος ενώνει την Ελλάδα, η προσωπική του ζωή καταρρέει. Έχει κάνει 8 γάμους για πολιτικούς λόγους, αλλά ο τελευταίος προκαλεί έκρηξη.

Ολυμπιάδα
(Η Περήφανη Βασίλισσα)
Η μητέρα του Αλέξανδρου. Εξοργίζεται όταν ο Φίλιππος παντρεύεται μια νεαρή Μακεδόνισσα, την Κλεοπάτρα (ανιψιά του στρατηγού Άτταλου).

Φίλιππος

Κλεοπάτρα

Άτταλος

Αλέξανδρος

Το Γαμήλιο Γλέντι

Στο γαμήλιο γλέντι, ο στρατηγός Άτταλος εύχεται να γεννηθεί ένας «γνήσιος» Μακεδόνας διάδοχος, προσβάλλοντας τον Αλέξανδρο. Ο Αλέξανδρος του πετάει το ποτήρι! Ο Φίλιππος τραβάει σπαθί κατά του γιου του, αλλά μεθυσμένος σκοντάφτει. Ο Αλέξανδρος χλευάζει: «Δείτε τον άνθρωπο που ετοιμάζεται να περάσει στην Ασία, και δεν μπορεί να περάσει ούτε ένα τραπέζι!» (Μητέρα και γιος φεύγουν εξόριστοι).

CSI Αιγές: Η Δολοφονία που Σόκαρε τον Κόσμο

Ύποπτος 1: Η Ολυμπιάδα

- **Κίνητρο:** Εκδίκηση. Ήθελε να εξασφαλίσει τον θρόνο για τον γιο της, Αλέξανδρο, πριν η νέα σύζυγος κάνει αγόρι. (Αμέσως μετά, ανάγκασε τη νέα σύζυγο σε αυτοκτονία).

ΘΥΜΑ: ΦΙΛΙΠΠΟΣ
(336 π.Χ. - Θέατρο Αιγών)

Ύποπτος 2: Οι Πέρσες

- **Κίνητρο:** Επιβίωση. Ήξεραν ότι ο Φίλιππος ετοιμάζει τεράστια εκστρατεία εναντίον τους. Είχαν άφθονο χρυσό για να εξαγοράσουν δολοφόνους.

Ύποπτος 3: Ο Ίδιος ο Αλέξανδρος;

- **Κίνητρο:** Εξουσία. Ανυπόμονος να κυβερνήσει και θυμωμένος με τον πατέρα του. (Όμως δεν αποδείχθηκε ποτέ τίποτα).

Στον γάμο της κόρης του στο θέατρο των Αιγών, ο Φίλιππος μπαίνει χωρίς φρουρά. Ο σωματοφύλακάς του, Πausanίας, τον δολοφονεί με ξίφος! Ο δράστης σκοτώνεται αμέσως. Αλλά ποιος κρυβόταν από πίσω;

Ο Νεαρός Βασιλιάς Αναλαμβάνει το Πεπρωμένο (336 π.Χ.)

Μέσα στο χάος της δολοφονίας, ο στρατός ανακηρύσσει αμέσως τον 20χρονο Αλέξανδρο νέο βασιλιά. Ο Αλέξανδρος δεν ξεκινάει από το μηδέν. Κληρονομεί το τέλειο οπλοστάσιο για να κατακτήσει τον κόσμο.

Το Απόλυτο Οπλοστάσιο

- ✓ Έναν αήττητο, επαγγελματικό στρατό (Μακεδονική Φάλαγγα & Ιππικό).
- ✓ Την απόλυτη εξουσία σε ένα πλούσιο κράτος.
- ✓ Την Ελλάδα ενωμένη (μέσω του Συνεδρίου της Κορίνθου) κάτω από τις διαταγές του.
- ✓ Το έτοιμο, ιδιοφυές σχέδιο του πατέρα του για την εισβολή στην Περσία.

Ο δρόμος για τον «Μέγα Αλέξανδρο» είχε μόλις ανοίξει.

Σύνοψη: Ένας Αιώνας που Άλλαξε την Ιστορία

431-404 π.Χ.
(Διχόνοια)

Πελοποννησιακός Πόλεμος.
Ο Νότος αυτοκαταστρέφεται.
Αθήνα και Σπάρτη ματώνουν.

386-362 π.Χ.
(Χάος)

Ανταλκίδειος Ειρήνη και
Μαντίνεια. Περσικός
έλεγχος και πλήρης
«Ακρισία» στην Ελλάδα.

359-338 π.Χ.
(Καινοτομία)

Ο Φίλιππος Β' αναδιοργανώνει
τη Μακεδονία, εφευρίσκει τη
Σάρισα και νικά στη
Χαιρώνεια.

337-336 π.Χ.
(Ένωση)

Συνέδριο της Κορίνθου.
Οι Έλληνες ενώνονται, ο
Φίλιππος δολοφονείται,
ο Αλέξανδρος αναλαμβάνει.

Το Ιστορικό Δίδαγμα: Όταν οι πόλεις-κράτη πολεμούσαν μεταξύ τους, γταν έγιναν πιόνια ξένων δυνάμεων. Όταν ενώθηκαν κάτω από ένα κοινό όραμα, ετοιμάστηκαν να δημιουργήσουν τη μεγαλύτερη αυτοκρατορία του αρχαίου κόσμου.